

Зінаїда Євгенівна Серебрякова (1884-1967). Видатна російська і французька художниця



Зінаїда Євгенівна Серебрякова – видатна російська і французька художниця, талановитий майстер жанрового живопису. Малювала пейзажі, натюрморти, портрети. Виконала також декілька монументальних стінописів.

Зінаїда Серебрякова народилась 12 грудня 1884 року у творчій родині Бенуа-Лансере. Дочка скульптора Євгена Олександровича Лансере, сестра художника Євгена Євгеновича Лансере.

Навчалася в Санкт-Петербурзі. У 1900 році закінчила жіночу

гімназію і вступила до художньої школи, засновану княгинєю Марією Тенішевой. У 1903-1905 роках була ученицею художника-портретиста Осипа Браза. У 1902-1903 роках подорожує Італією. У 1905-1906 роках займається в Академії де ла Гранд Шомьєр в Парижі.

У 1914-1917 роках творчість Зінаїди Серебрякової вступила у період розквіту. У ці роки художниця створює серію картин на теми народного життя, селянської роботи і російського села, яка була так близька її серцю: «Селяни» (1914-1915, Російський музей), «Жнива» (1915, Одеський художній музей), «Біління полотна» (1917, Державна Третьяковська галерея).

У 1916 році Олександр Бенуа отримав замовлення на розпис Казанського вокзалу в Москві, він запрошує Євгена Лансере, Бориса Кустодієва, Мстислава Добужинського і Зінаїду Серебрякову взяти участь в роботі. Серебрякова взяла тему Сходу: Індія, Японія, Туреччина і Сіам алегорично представлені у вигляді красунь. В цей же час вона працює над так і незакінченою картиною на теми слов'янської міфології.

Зінаїда зустріла Жовтневу революцію 1917 року в рідному маєтку Нескучне. У 1919 році помирає від тифу її чоловік Борис. Вона залишається з чотирма дітьми і хворою матір'ю без засобів до існування. Запаси Нескучного були розграбовані. Через відсутність масляних фарб художниці доводиться перейти на вугілля і олівець, однак вона відмовляється перейти на популярний у нової влади футуристичний стиль або малювати портрети комісарів. Влаштовується на роботу в Харківському археологічному музеї, де виконує олівцеві начерки експонатів.

У грудні 1920 року Зінаїда переїжджає в Петроград на квартиру діда. У цю квартиру поселили «на ущільнення» артистів театру МХАТ. У цей період вона малює на теми з театрального життя.

У 1924 році 14 картин художниці з успіхом демонструвалися на виставці в Нью-Йорку, особливий інтерес викликала серед них картина «Спляча дівчинка на червоному ковдрі» (1923).

Восени 1924 року Серебрякова поїхала в Париж, отримавши замовлення на велике декоративне панно. Повернутися їй не вдалося, і вона виявилася відірваною від Батьківщини і дітей (двох дітей – Олександра і Катерину – згодом вдалося переправити за кордон). В 1947 році отримала французьке громадянство.

У 1928 році Серебрякова їде в Марокко. Там вона малює Атлаські гори, арабських жінок, африканців в яскравих тюрбанах. Нею також був написаний цикл картин, присвячений рибалкам Бретані.

За часів так званої «хрущовської відлиги» влада СРСР дозволила контактувати з Серебряковою. У 1960 році, після 36 років розлуки, її відвідує дочка Тетяна (Тата), що стала театральною художницею у МХАТі.

У 1966 році великі виставки робіт Серебрякової були показані в Москві, Ленінграді та Києві. Вона стає популярною в СРСР, її альбоми друкуються мільйонними тиражами.

19 вересня 1967 року Зінаїда Серебрякова померла в Парижі у віці 82 років. Похована на цвинтарі Сент-Женев'єв-де-Буа.